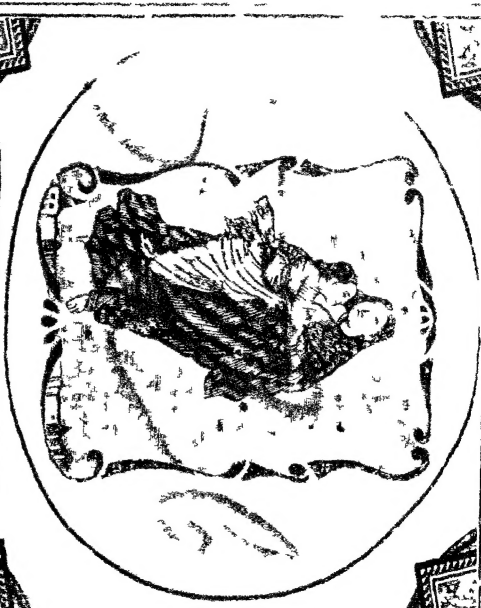
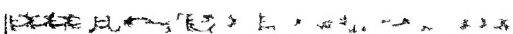
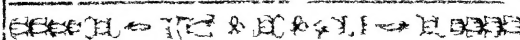

१२८२४

१३२०५१०

॥ १ ॥
Copy Right by C M Shah

॥ १ ॥

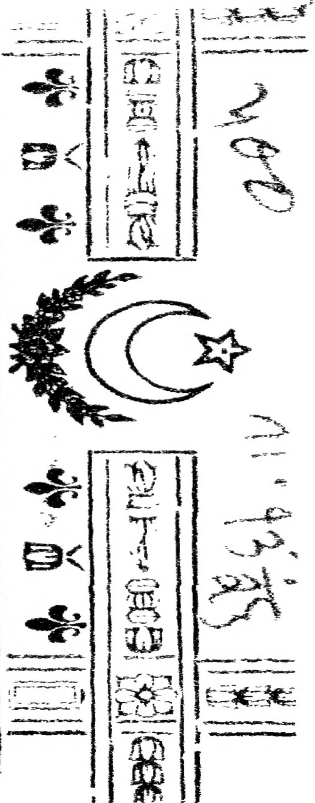

સાંચી સમજાવર

સેવે-અર્ચી

શાંતી
સાગી.

સાંચીના
સાંચીના

સાંચી

સાંચી

વાંચવા લાયક પ્રખ્યાત થયેલી વાર્તાઓ

ગજરામારની વાર્તા (અણુમાનીતીના પુત્ર)	૦-૮-૦
સદેવંત સાવળોંગા (ગ્યાહ ભવની વાર્તા) ...	૦-૮-૦
બરાસ કરતુરી બિંદી બનાવથી ભરપુર ...	૦-૮-૦
સ્રી ચરીત્રની વાર્તા (સ્રીઓની કપટલીલા)	૦-૮-૦
બોલતો પલંગ (અહમુત વાર્તા)	૦-૮-૦
માન મુસાફરી (સાત વરસોની વાર્તા)	૦-૧૨-૦
પતી કે પીશાય ...	૦-૮-૦
ખુની કાળ ! (ડીટકટીવ વાર્તા)	૦-૮-૦
ખીરખલ બાદશાહ મોટી (હાજર જવાબ વાર્તા)	૦-૧૨-૦
રાજ ભરથરી (સચીત્ર વાર્તા)	૦-૮-૦
મુખમની શેઠાણી ...	૦-૧૨-૦
વરથેલી વીણા ...	૦-૧૨-૦
કપટસીંહનું કાવતું (સંસારીક કાવાદાવા)	૦-૮-૦
બેવડા મુનીમ (કોમીક વાર્તા)	૦-૮-૦
નારી કે નાગણ (પ્રપંચથી ભરપુર)	૦-૮-૦
લલનાની લીલા અથવા રમણી રહસ્ય ...	૦-૧૨-૦
સોળ વર્ષની સતી ને નવ વર્ષના પતી (૨૦ ભાગ પૂર્વો) ૧-૦-૦	
સુરતીલાલ નાવેલ (૧૬ ચીત્રો પાકું સોનેરી પુઠું) ૧-૮-૦	

દરેક બુકે વી. પી. પોષ્ટથી રવાના કરવામાં આવશે
માલ મગાવનારાઓએ પાતાનું સરનામું હમેશાં ચોખ્ખાં
અક્ષરે લખતાં રહેવું. દરેક માલની કીમત ઉપર પોષ્ટજ
વી. પી. ખર્ચ વધુ—ખીજ કાર્મપણ પુસ્તકો માટે પુછો.

શા. ચુનીલાલ મગનલાલ બુકસેલર.

રાણીનગર, -સુરત.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૨૮-૨૪ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ગાંધીજી ૨૦૪૫૨

વિષય ૬૩૬૮ : ૬ ૩૬૮

No. 222 received on 5-5-26

૧૨૬૨૪

૭૮૬

Deputy Collector,

ગઝલ-સુમતાઝ-કબાલી—

સુનાઉ ક્યા ખાત અય સખીરી કે કીસીને વંતખન દીખા કે મારા,
કહે હૈ સખ જગ જસે મોહમદ ઉસીને નેહા લગાકે મારા.
બેહો સખીરી મદીને બના તો ખાત ઈતની હુ પુછ આના,
ખતા હુધ અયસી ક્યા ખતાઓ કે મુજકો દુખને દસા કે મારા.
નગર નગર મયતે જાન ડાકા ન મીલા અખતકે વોહ મેરા પ્યારા.
બે લાગે જગે મોહે સખીરી, તો રેન સુપનેમે આ કે મારા.
મીલા મે રંગ મય કેદકી કે લેકે દીલખી કબી ન પુછા.
બેકી હૈ મુજતાઝ ઉસીને કીર્પી, તો આંખે મમકો દીખા કે મારા.

નઈ-ગઝલ—સુખમસ—

અછે પીયા વોહ કેશ અબાલે હિંદમે જ્યા ધલરાવત હય,
ખીરહે કી ખયરન દરસકી પ્યારી, કાહેકો મોહે તડપાવત હય.

ખદંગ	કેકે	ઝાલીમ,	જરા	જકકે	લીએ,
ધીરબી	એક	નજર	ચશમે	સુરમાસકે	લીએ.
હું	હુરને	ખુદા	દાદકી	અદાકે	લીએ,
નકાબે	રખસે	ઉકાદે	ઝરા	ખુદાકે	લીએ.

પુરાતન ગાથાવાદ ૧૬૬૨૪

ગુજરાતી કવિસાહિત્ય સંગ્રહ (૨)

મરીત પીઆ કબી ન કીનો નીસદીન મોહે સતાવત હય.
મઝાહી કયા હય મહોબતમે ખેવફાઈ કા.
યે તર્જ ખુબ નીકાલા હય દીલ રૂબાઈ કા.
દીઆ મદીત કા અબ વકત હય સાઈ કા,
ઉઠા ફેકે ફેકે સદકા તેરી ખુદાઈ કા.
તુહી સખકા ખેવનહારા, કાહેકાદેર લગાવત હય મેરે અચ્છે પીઆ.
તુહી બતાદે મેરા અખતીયાર ક્યસે હો,
ખફા જબ આપ હો દીલોકા કરાર ક્યસે હો.
ચેનસે અબ ચેહ બદલે હાલે જાર ક્યસે હો,
ખીજાંને આઝે તો ફરલે બહાર ક્યસે હો.
ઉમંડ ઉમંડ પીઆ નયન હમારે નેહકા મહેં બરસાવત હય.

નઘ-કવવાલી. તર્જ-મઝહર.

સોચલે કાતીલ ન ગમહો મેરે મર જાને કે બાદ,
આદમી પચતાતા હય હફસે-ગુઝર જાને કે બાદ.
કરકે વચ્છા વોહ ન આઝે અપને ઘર જાને કે બાદ,
હાથ હમ મલતે રહે મોઢા ગુઝર જાને કે બાદ.
દીનરકી ક્ષબલી મેરા એક મુનીસો ગમ ખવારથી,
મે અફેલા રેહ ગયા ફરકે જગર જાને કે બાદ.
મરહમે તસ કીનકે પાંઉમે યા ખોશીદા નીમક,
આબલે શીર ફુટ નીકલે ઝખમ બર જાને કે બાદ.
સર જુદા હોતેહી હિસને લેલીઆ આગોશમે,
વસ્ત્રકે લુટે મજેહ હમને તો મર જાને કે બાદ.
ફેહતે હય વો છોડદો હરદમ શીકાવત ગેરકી,
હમ ન આયેગે તુમ્હે દીલસે ઉતર જાને કે બાદ.

(3)

સત્ય ન માનેંગે ન માનેંગે વોહ મેરી દાસતાં,
હાં યકી લાએ તો લાએ મેરે મર જાને કે આદ.
કોઈ સેહ સકતા નહિ મેરે શીવા ઉનકે સીતમ,
દેખના પચતાએંગે વોહ મેરે મર જાને કે આદ.
અખબી કુછ હય વક્ત મઝહર તોઆહ ઈસ્ત્યાસે કરો,
વરના પછતાવોંગે દુન્યાસે ગુજર જાને કે આદ.

નંદ-ગઝલ

—:□:—

ગુએ હર ગુલમે પરવર દીગાર હે,
ગુનએ ગુનએસે તું આશકાર હે.
જો મેહશરમે પુછેગા મુઝસે ખુદા
તો યે કહેદુગા મેં અપને સરકો ઝુકા;
તેરા અંદા એક ચેલી ગુનેહગાર હે.—ખુએ૦
વો મનસુર અનલહક તો સુલીપર ચલા,
હકકે કહેનેકી દુન્યાસે પાઈ સઝા;
જો હે આશીક વો બાલાએ દાર હે.—ખુએ૦
હિસને ઠોકરસે મુરદે દીયે હે જીલા,
ખીચી ખાલ બદનમે દુરરે લગા;
છુટી ખુનકી બદનસે કુવારહે,—ખુએ૦
ખાર કરતી હે આશકો દીલકી લગન,
કેસા વ ફરહાદ મારે શીરે કાહે બચન;
ખીકા ઝુસુકે ખીસર કે બઝારહે.—ખુએ૦
મેને દુન્યામે આ કરેકે કુછ ન કીયા,
ઔર કીલાબી તો મેને ખુરાલી કીયા;
મેરે સરપર ગુનાહોકા ભાર હે.—ખુએ૦

(૪)

તોફાને-સુમતાજી-ગજલ—

આવલેકી મોત કા હે વાકિયા ચે દર્દનાક !
 હાથે જસકે ગમસે ખામે કાહે દીલભી નરક ચાક !
 મોરોમે જો ઉડા શીરના થા વો હે ઝરે ખાક !
 એક હુમલેમે કીયા સફકાક કાતીજને હલાક !
 કીયા કહુ ક્યુ—જનસે—અપની વો ખીન્વારા ગયા !
 ઇશક કી દીવાનગી મેં આવલા માન ગયા !
 હય જો રરકે હુર વો સુમતાજી બેગમ ગુન બદન !
 ખુશ ખરામો ખુશ કહો ગુન પય રહન ગુન્યે દહન !
 ખુશરૂ નાજુક અદા નાઝ આફરી શીરીસુખન !
 દીવરૂયા વ દીલ નગીનો બનવામે સીમતન !
 ઉસકી ઉલ્લસ હી મેં બાગ ઝાર ઝાર વારા ગયા !
 ઇશક કી દીવાનગી મેં આવલા મારા ગયા !
 ઇશકમે ઉશકી હુકુમત ઔર દોલત બી ગઈ !
 બાન બી દી મુક્તમે, હાથોસે ઇન્જલત બી ગઈ !
 વરલકી રાતે બી રૂખસત સુખે ઇસરત બી ગઈ !
 મુક્તહોંકી દુશમનીસે ચાલકી પીત બી ગઈ !
 અલગરઝ સામાને ફરહત થા જો કુછ સારા ગયા !
 ઇશક કી દીવાનગી મેં આવલા મારા ગયા !
 વાલકેસર પર જો હે ગુલબાર વો મલખાર હીત !
 ફુસન કા મંતજર વો પુર અનવાર વો મલખાર હીત !
 ક્યુ ન હો મરગુમે હર જરહાર વો મલખાર હીત !
 હે ફરાહ ખક્સ ઝોર ફરહત ખાર વો મલખાર હીત !
 પ્રય કે મર્ગ ઉસકે લીઝે લેકર વહીં મારા ગયા !
 ઇશક કી દીવાનગી મેં આવલા મારા ગયા !

(૫)

અર્થ હે સુસદર વ હુસતુ ઈશક કી હે દારોગીર !
 હિંડ ગયા રંગે કમર શીક પડા બદરે સુતીર !
 ચે તગૈયુર દેખકર હયરાન હેં બરનાવ પીર !
 કાંપતા હે ખોકસે હર એક મોહતાએ અમીર !
 હાય કયસા આસમાને આજકા તારા ગયા !
 ઈશક કી દીવાનગી મેં બાવલા મારા ગયા !
 કોઈ મકતુ હકપે કોઈ હુસને જાહીર પર નીસાર !
 હય નાહ હર એક સાને કુદરતે પરવર દીગાર !
 ઈન કી લા બાતે જહાં કે હેં અજબ લયલો નહાર !
 એક હાલત પર કીસકો બી નહીં સમરો કરાર !
 જસકા ચે ખાકા હય ઝેરે ખાક વો પીયારા ગયા !
 ઈશક કી દીવાનગી મેં બાવલા મારા ગયા !

ઠલામે-તાહેર-તખ્તે અદાલત.

અય માલીકાને તખ્ત વોહ, દરલત કહાં ગઈ,
 નવશેરવાંકી અય વોહ, અદાલત કહાં ગઈ.
 વોહ માલ એર મનાત વોહ હશમત કહાં ગઈ,
 વોહ તાજ કીયા હુવા, વોહ અદાલત કહાં ગઈ.—અય.
 ઊનકી વોહ પંજ રોઝા હુકુમત કહાં ગઈ,
 શાહો-ગદાકી કષ્મમેં હાલત હય એકસી,
 મજબુર બોલતેસે હય અયસી હય બે બસી,
 ખામોશ મકામરોમે નહી આતી હય હસી,
 કેહેતી હય રોકે કબરે સીકંદર પે બેકસી—અય.
 વોહ દબદબા વોહ શાન વોહ શવકત કહાં ગઈ,
 શીર ઉસકા ગુરમે આના કીધર ગયા.

(૬)

નમરૂંદ કા ખુદીકા ઝમાના કીધર ગયા.
 જમશેદકા વોહ જશન શહાના કીધર ગયા.
 કારં કા ખુદીયે કે ખઝાના કીધર ગયા,
 હાતમ કા ખુદીએ કે સખાવત કહાં ગઈ.—અય.
 પ્રગારત હુધ સીપા તું જહાનનમમેં કયોં ગયા,
 અય સલતનત તખાહા તુ જહાનનમમેં કયોં ગયા.
 અયશહાદ ફરીયાં તુ જહાનનમમેં કયોં ગયા,
 ક્યસી યે ખુદાર્દ કી તેરી જાનત કહાં ગઈ.—અય.
 કાંપતેથે સખ ઝમીન હુકુમત કી ધુમથી,
 ગુજે થે આસમાન વોહ નવખતકી ધુમથી.
 ઝરતા થા ફુલ જહાન વોહ અદાલત કી ધુમથી,
 હાફિઝ રસીદ જસકી ખીલાફત કી ધુમથી.
 પુછે કોઈ કે અખ વોહ ખીલાફત કહાં ગઈ.—નવ.
 ઉલફતકા દમ જો ભરતે થે વો દાવ કીધર ગયે,
 વોહ આંકપન વોહ શેખી નખરે કીધર ગયે.
 વોહ હુરનો નાઝ ઝોર વોહ ગમઝ કીધર ગયે,
 લયલાસે પુછયે કે વોહ અસવે કીધર ગયે.
 મઝનુસે પુછયે કે વોહ મોહબબત કહાં ગઈ.—નવ.
 જો હુસ્ન કે હઝારે ફરશમે દીખા ગયે,
 અફસોસ ઇસિ જાંસિ વોહ મુદ્દે બકા ગયે.
 કીડે મકોડે જશમ કો સખ ઉનકો ખા ગયે,
 લાખો હસીન કુજે લહદમે સમા ગયે.
 વોહ નાઝ કીયા હુવા વોહ નઝાકત કહાં ગઈ.—નવ.
 ખત બેજ કદ ખુલાયા જહાનમ, રસીદ ને,

(૭)

કરેમે જાકે સર દીયા **સુસલીમ** રાહીદને.
 અચ્ચોપે ઉનકે રેદમ ન ખાયા **પદીદ** ને
 આલે નખીપે જુલમ કીયા ક્યોં **યઝીદ** ને,
 ઝાલીમકી વોહ પન્જ રોઝા હુકુમત કહાં ગઈ.—નવ,
 કમઅખત કમનસીખ બદ **અખતરને** ક્યા લીયા,
 ઈખિને અલીકો મારકે **ખુદરસને** ક્યા લીયા.
 લાઅનત ખુદાકી શીમરે **સીતમગરને** કીયા લીયા.
 દારકા ખુન કરકે **સીકંદર** ને ક્યા લીયા.
 લાલચ કીયાથા જીસકી વોહ **દવસત** કહાં ગઈ.—નવ,
 પયદા હુવે **વલી** યે જહાંન જીસકે વાસતે,
 પયદા હુવે યે બાગે જીના જીસકે વાસતે.
 પયદા હુવે **કેનામકાં** કીસકે વાસતે,
 તાહેર બતા વોહ નુરકી સુરત કહા ગઈ.—અચ.

નઈ-ગઝલ—ગઝલે-કુવાલી—

જબ હુસ્ને અઝલ અપની તસ્વીર બના લાયા,
 પરદેસે વોહ હર જગ તકરીર બના લાયા.
 ખુદ શમે અહે મેહરીશમે રોશન હે હરએક દીલમે,
 સર લેનેકા ખુદ કાતીલ ગુલ-ગીરખના લાયા.
 હિસ તુંર રયે પયયાંને અમલકા કીયા ક્યદી,
 ક્યા ઈશકે મોહબ્બતકી ઝંજીર બના લાયા.
 વાહ-દતસે વોહ કરસ-મેં કર અપને તઈ ઝાહીર,
 હે બદ-ઝખે કુબરાકી તહરીર બના લાયા.
 ઝીંદા કશ્યાં ખાદીમકો જબ એક નઝર દેખા,
 ક્યાં અજીકે તુ ઝાલીમ અકસીર બના લાયા.

(૮)

ગઝલે-અમીર.

—:□:—

નહો બોસા નિગાહે લુલ્હી પર દીલ સનમ લેલો,
તુમહારા માલહે તુમ દેકે કીમત બેશ્વતમ લેલો.
ગલા ખંજરપે મેને રખદીયાતો આતેહી બોલે,
કરીગે •ઝુખ્હ ફેરો ક્યું મરે જાતે હો હમ લેલો.
સુએ મયખાના આ નીકલે જો કાઝી દુખ્તે રજ બોલી,
બહે મુરશિદ હે હઝરત મયકશો ઉઠો કદમ લેલો.
ખબરહે હઝરતે મજનુ કે આઘ નજરમેં લયલા,
ન પોંહયે હાથ મયમીલ તક તો નાકે કે કદમ લેલો.
અમીર ઉસ ધસીયે દોરાંકો ખત લીખના હે જો તુમકો,
ખલકસે માંગલો કાગઝ અતારદાંસે કલમ લેલો.

ગઝલે-મફતુન-તર્જે-કંવાલી—

હંમ તુમપે મર રહે હેં આશિક હો તુમ કીસીકે,
દાવે તો દોસ્તીકા બરતાવ દુશમનીકે.
મુદદત કે બાદ આઘ હે આજ વસ્લકી શખ,
અંદાઝ અબ દીખાઓ, કુછ તો હશી-ખુશીકે.
સરકાર ઈશકકે હેં કુછ કાયદે નીરાલે !
દુન્યાસે હેં અનોખો આબાદ બંદગી કે,
સાદી હે ઈફકા દીન, જી લરકે અબ પીલાદે,
મુદદતસે તીશને લખહું અંરમાને મય કીશીકે.
મસતીમેં હાથ અપના સીનેપે ઉનકે પહોંચા,
ગફલતમેં ચે મજાયા કુરખાન બે ખુદીકે,
લખપર ચે આહ કયસી ચહેરા ચે ઝરદ ક્યું હે,
સય સય ખતાઓ મફતુન આશીક હો ક્યા કીસીકે.

(૯)

નાટકે-વિર કેશરી. —તજે-કબાલી—

જખદીલ ન હો કાખુમે, તો ક્યા મેરી ખતા હય, યહ શાને ખુદા હય,
સય હય જો મહોખ્યતમે કીસીને કહા હય, આફત હય ખલા હય.
આઝારે મહોખ્યતમે, તો અદલાહી ખ્યાએ, એહ ગમ ન દીખાએ,
એહ દર્દ વહિ હય, જસકી નહી કોઈ દવા હય, બેકાર દુઆ હય.
સયદા કો લગે કોનસે અંદાઝ, તો દેખો, કુછ ગૌર તો કરો,
મરતા હય તો મરનેકે શીવા, કોન જ્યા હય, આખરકો ફના હય.

નાટકે-શ્રી સિદ્ધ સત્યે-દ્ર—તજે-ગઝલ-કબાલી—

હુઝ હય દીલોન્નશે, મુઝે ઉલ્લત મહંમદકી,
કે તડપતી હે દીલ મેરા, મુઝે ફુરકત મહમદકી,
મદીનેસે જો આતી હય, તો ઇતના પુછ લેતા હું,
સખા જલ્દી ખતા કૈસી, તખીયત હે મહમદકી.
ન હમ જન્નતમે જાયેગે, ન હમ દોજખમે જાયેગે,
ખડે દેખા કરેગે હથ્ર મે સુરત મહંમદકી.
દરે જન્નતપે રીદવા જખકે, દરવાજા પેં રોકેગા,
તો હોગા હુકમ જાને દો, એ હય ઉગ્મન મહંમદકી.
મીટાયા કુફ્ર દુનીયાસે, બળયા દીનકા ડંકા,
દીખાયા ગુરકા જલવા, વો હય તાકાત મહંમદકી.
લહફસે આય ફરીશતો તુંમ કહાં જાતે હો બેકો લી,
જરા તમકીન હો ખાતે કરો હજરત મોહમદકી.
ગુલોને રંગ તારોને જીયા રોઝે અઝલ માંગી,
પુકારા દીલ મેરા દે યા ખુદા ઉલ્લત મોહમદકી.
શીઆ જલ્દી કયામત આએ નિકલે આરજુ દીલકી,
પડેહ સલે અદલા હમ દેખકર સુરત મોહમદકી.

ગઝલે-બેકસ.

—:□:—

યા આહમદે મુખતારને આપ આએ હુએ હો,
 અલ્લાહકી રહેમત કી તરાહ છાએ હુએ હો.
 એનેનકી તજ ધનકો ચમકાએ હુએ હો,
 મેહબૂબી એ ખાલીકકી સનત લાએ હુએ હો.
 ઉમ્મતકા મોહમદકી સરફ મીલ ગયા તુમકો,
 ઇકરામે ઇલાહીકે સઝાવાર હો તુમ તો.
 બખશીશકી ન કુછ શીકર કરો હશર મે લોગો.
 તુમ અપને ગુનાહ હો સે ને શરમાએ હુએ હો.
 પાવોગે મુરદાકી ગોહર ફેઝે નઝરસે,
 ખાલી કલી ખતાહી નહી હે કોઇ દરસે.
 ને ચાહેગે વે પાએગે ચકીનન ઇસી ઘરસે,
 સરકારે મદીનેમે અગર આએ હુએ હો.
 લોલાક હુમા શાને મોહમદમે હે આયા,
 યે રતબાકીસી ઝોર ખયખરને ન પાયા,
 મોલા મેરે ફુનીયામે હે અલ્લાહકા સાયા,
 તુમ ઉમ્મતી હક બાત પે ઇતરાએ હુએ હો.
 અય તખય મોહમદકી સના તુજસે હો બસબસ.
 મદ દાહ હે ખુદ જસકા ખુદાવ હે મુકદ્દસ.
 કીસ ફકરસે કહેતે હે ફરીસતે લીયે બેકસ,
 તુમ ખતમ રીસાવત સા નખી પાએ હુએ હો.

ગઝલે-મહેશર.

—:□:—

મુખ નોડા ભેજતે હો ક્યું રંગાને કે લીયે,
 ખુન આશીકકા હે કાશી રંગ લાનેકે લીયે.

(૧૧)

ઝુલ્હે સુશકી રૂપે નો ફેલાઈ હે સૈયાદને,
 દામહે ચે તાહીરે દીલકે ફસાનેકે લીયે.
 હસરતે એક દો નહિ હે ને કે લીખ બેળું કહી,
 એક દક્તર ચાહીયે દીલકે ફસાનેકે લીયે.
 પેચો ખમ ઝુકમેં રેહ જાએં તો ચે ઝીમ્મા મેરા,
 લીજીયે મેરા દીલ ચે ચાક શાનેકે લીયે
 ખોફ કયા મનજુર ગર ઈસીયાં હે અપને બેહીસાખ.
 શાકએ મહેશર હે ક્યમે બખ્શવાનેકે લીયે.
ગઝલે-હાજ એહમદ—નશિહતે ઇસ્લામ.

અય મોમિનો સુનો તુમહેં મરના જરૂર હે,
 પ'ડતે રહો નમાઝ ચે કોલે હજુર હે.
 પ'ડતે રહો નમાઝ તો ચહેરે પર તુર હે,
 પ'ડતે નહિ નમાઝ તો અપની કસુર હે.
 અપને કીયેકી ઝલ્લ સગ્ન આપ પાઓગે,
 અય બે નમાઝી ઝો સિધા જહન્નમેં જાઓગે.
 રોજે જગ્ન જખ્તખત પે બેઠેગા કીબરીયા,
 ઉસવખત કયા કહેગો તુમે આય ગી હયા.
 શરમે હયાસે ઉસ ઘડી શરકો ઝુકાઓગે,
 જન્નત કયા મિલેગે જહન્નમ મેં જાઓગે.
 તોબા કરો ખુદારાં નમાઝ પ'ડા ક્યો,
 મકો-ફરેય વ જુઠં સે હરદમ બચા કરો.
 મસજીદ ખુદા કા ઘર હે ઈબાદત કા કામ હે,
 ફુનિયાકા કામ કરના તો મુતલક હરામ હે.
 પ'ડતે હે નો નમાઝ જમઅત સે સરખસર,

(१२)

तैयार कर रहे है वो **जन्म** में अपना घर.
 अजसाध जे **जुदा** से उस शाहे रहेअरर,
मुरभील और **जुआरी** में लीपी हे—ये अजर.
 जे तरक—की **नमाज** वो नाश हो गया,
 जसने पढी **नमाज** वो पास हो गया.
 प'उते रहे **नमाज** अहेतर ये काम हे,
दीने रसुले पाकका छसरो क्याम हे.
 मत आव सोर सोरका जाना हराम हे,
 ये हुवा **जुदा** से मेरी सुअहो शामहे.
 पाअंद जे **नमाज**को करेनो **नमाज** का,
 और उसके दीवमें शौअ लर हो **नमाज** का,
 नारज अपनी जीपीसे होते हो हर धडी,
 कहेते हो काम जुअ राज उसको धडी धडी.
 उसको बी कुअ **नमाज** शीआर कोध धडी.
 तुमसे निकाह करके वो मुशियत में हे पडी.
 हेपो **नमाज** प'उना न उसको शीआवेगे,
 जीपी के साथ आपनी **जहन्नम** में नजोगे.
 अय मोमीन **नमाज** को करना ना तुम कका.
कुरआन में ये साइ कहेता हे **कीअरीया**.
 तलपी से भरगके लीये हे ओक ओ दवा,
 अघेरी कुअ मेसी असायेगी वो **दीया**.
 भरनेके बाद हथमें हुलहा अनवाओगी
 सेरा नजकत का येही सरये उडायगी.
 शीभरे लछन सरको जे तनसे जुदा कीया,

(૧૩)

હિસ વક્ત મેરે હુસેન સીજદે મેં ઝુક રહ્યા.
 હકકી રગ્ન મે અપના વહી ઘર છુટા કીયા
 દેખા ચેહી હે પીચારી ઇઆદત નમાઝ હે,
 જુલે ના હમે તક વો નીયામત નમાઝ હે.
 અય મોમીને નમાઝે • ખુદાસ મીલાયગી,
 મરનેકે બાદ એહી જન્નત ખુલાયગી.
 ખાલીફ સં તુમકો રોજે જન્ન બખસવાએગી,
 જીતને સાથ અપના ઉનહે લેકે જાએગી.
 સારી એઆદતુ— મેં એઆદત નમાઝ હે,
 અય મોમીનો એ દીનકી દાલત તમામ હે.
 જો કુચ્છ કે મરતબાયા બતાયા નમાઝકા,
 હોવેગા સરપે હસરતે શાયા નમાઝકા.
 મજબુત પકડે હાથસે પાયા નમાઝકા,
 એ મરતબા ખુદા ને બતાયા નમાઝકા.
 પહલો નમાઝ દીલસે તો હોગ્નવગે વલી,
 ખીલ જાએગી શીર આપકે દીલ-કી ક્લી ક્લી.
 તોશીક દે શરીરકો અય મેરે કીઝીરીયા,
 કરતા રહુ નમાઝકી તબક્કા મેં જાબજા.
 કરદા ચે અપની જાનકો ઇસલામ પર શીદા,
 અય જો નમાઝી ઓ તુમસે ચે કહેતા હું બરમલા.
 ડંકા ચે દીનકા હે બજાને કે વાસ્તે,
 પહલો નમાઝે ખુલદ મે જાને કે વાસ્તે

મઝલે-મુશતાફે — — : □ : —

હિસને કહા 'કીસકા હે તું મયને કહા બંદા તેરા.
 હિસને કહા આહતા હે કીયા, મયને કહા જલવા તેરા.

(૧૪)

ઉસને કહા યે તો બતા, શાને રૂપે ગેસુહે કીયા,
 મયને કહા વલ્લેલ મુંહ વસગશ હે મુખડા તેરા.
 ઉસને કહા ક્યાથા વોહ ને મુસાને દેખા તુરપર,
 મયને કહા શમ્શુર દુહા બદ્દુદુન જલવા તેરા.
 ઉસને કહા તવહીદિ હક કબ્સે હુઇ રોશન બતા,
 મયને કહા અહમદ મેરે, જબ્સે બળ ડંકા તેરા.
 ઉસને કહા તુને સુની મેરી સતાયેશ કીસ જગેહ,
 મયને કહા કુરઆનમેં સબ વસકહે લીખખા તેરા.
 ઉસને કહા પેહયાનલે મય હું માહમદ મુસતુફા,
 મયને કહા સદલેઅત્તા કુરબાં હે શયદા તેરા.
 ઉસને કહા અલતાફસે કર મુદદુઆ અપના બયાં,
 મયને કહા જસદમ મર પડતે હુવે કલમા તેરા.
 ઉસને કહા તુ કોન હે ક્યા નામ હે યે તો બતા,
 મયને કહા મુશાતકે હું ઓર ખાકે પા શાહા તેરા.

ગઝલે-અફઝલ-તજે-કવાલી—

કુરકતમેં માહમદકે મેરી જાંપે બની હે,
 બતલા—દો કહાં મેરા રસુલે મદની હે.
 દીલ ખ્યાલસેં ઉસ માહે અરબકે હે પરેશાં,
 જન કલતી હે કાલીબમેં મેરી જાંપે બની હે.
 શક હોકે કમરને કહા અદલાહકી કુદરત,
 ક્યા ચાંદસી સુરત તેરી માહે મદની હે.
 તૈબાકા મેં ખુલખુલ હું ચેહકતા હું નબીલ,
 સરદાર દો આલમકા રસુલે મદની હે.
 મીલ-જયેં ને અહમદ તો કહુંગા યે મેં ઉનસે,
 કુરકતમેં પીયા દેખો તો ક્યા મત યે બની હે.

(૧૫)

મુજરીમ હેં ગુનેહ-ગાર હેં સખ કુછ વલે અફઝલ,
જનત હય જગા જગ્ય તેરી પર તવફે ગની હે.

ગઝલે-ઝૈદત— —:□:—

ક્યા નુરકી તસ્વીર થી તસ્વીરે મોહંમદ
ગાલીખ થી માહો મેહેરપે તસવીરે મોહંમદ.
તકદીરે કે ઇલાહીસે ન-કમ થી કીસી સુરત,
ઇસલામકે હર કામમેં તદખીરે મોહંમદ.
ગીરતી ન-કબી ચાહમેં હુસુફકે-હુલેખા,
ગર ખવાખમેં વોહ દેખતી તસ્વીરે મોહંમદ.
કાઅમેમેં છુતોને કીયા અલ્લાહકે સિજદા,
પથ્થરમેં અસર કર ગઇ તાસીરે મોહંમદ.
લખ તક ન મસીહા કબી લાતે દમે કદમ,
સુન લેતે બે કાતોસે વોહ તકરીરે મોહંમદ.
બાઝુપે મોહંમદ નહો ક્યું ફાતે હે ખય-ખર,
થી દસ્તે યદુલ્લાહમેં શમશીરે મોહંમદ.
નીકલે ન મોરે ખામસે ક્યું નાઅતકે મઝમું,
ઝૈદતકી ઝખાં ખન-ગઇ જગીરે મોહંમદ.

નઇ-ગઝલ.—તજે-કબાલી—

સુલ્લ બાગે તમન્નાકી સુનસુનકે ખીના ડાલી,
લાયા હું મહીનેમે મહેબુબે ખુદા ડાલી.
દરબારે મોહંમદમે લે જાનેકે કબીલ હો,
સુનસુનકે તુ ઈસ શુલ્હીલાખાદે સખા ડાલી.
ખરે આઇ સુરાદે સખ અરમાન હૂવે પુરે,
ચરદન તેરે રોઝે પર છસ વખત શુકી ડાલી,

(૧૬)

દોળખસે ખચાતેહી કવસર હમે પીલા પાયા.
અદ્ધાહસે હડ કરકે જન્નતબી દીલા ડાલી,
જન્નતકો લલા તેરે રોઝસે કહા નીશખત.
આ દુસરી મદમેહી પહેલે ચે ખીના ડાલી,
જન્ન હમે મીલ જાએ ચે આપકા સદકા હે.
હમને ના કોઈ એસી દુનીઆમે ખીના ડાલી.
હરગીજ નહી માનુગા કહે દુગા મે મોહમદસે,
તુને તો ફલકસે મેરી તુરખત બી મીટા ડાલી.
લીલાહ ખખર લીજાએ ખીમારે મોહખતકી,
અખતો ગમે કુરકતને એક આગ લગા ડાલી.
રોરા કે તેરે ગમમે ધસીયાંકી સીહાઈ સખ,
આકા તેરે જમુ કો અસકુને બહાડાલી.

ગઝલે-(નીયર)—તર્જ-કબાલી—

ખુદાયા કયસી મુસીબતોમેં યહે તાજ વાલે પડે હુએ હંય,
કદમ કદમ પર હમારે ખાતીર સીતમકે બાલે ખડે હુએ હંય.
હમારે મહેમાં જો આએ બનકર તો જુદમ કરને લગે હમીપર,
ગઝલ હૈ અપને મકાંકે બાહાર મકાન વાલે પડે હુએ હંય.
સરોંધે દુસ્મન ખડે હુએ હંય, ગલોંધે ખખર ખીચે હુએ હંય,
દીલોમેં નશીતર ચુવે હુએ હંય, જીગરમેં છાલે પંડે હુએ હંય.
હજરોં અચોસે બાપ ખીછડે, વોહ તોગે કાતીલસે હોકે દુકડે,
સુહાગનો સે સુહાગ ઉજડે, મકાંમેં તાલે પડે હુએ હંય.
હવા જમાનેકી ખીગડી નીયર તો જુદમ હોને લગે હમીપર,
સુનાએં ફરયાદ કીસકો જાકર, જખાંમેં છાલે પડે હુએ હંય.

ગઝલ—

—:□:—

અય મેરે દીલે શાયદા ને તું હય વોહી મેં હું,
 અય કીશ લીયે પરદા હય ને તું હય વોહી મેં હું.
 આયના ઉઠા કર વો શીર અકસ સે યું બોલા,
 ક્યું બાત નહિ કરતાં ને તું હય વોહી મેં હું.
 અય કીસ લીયે અય પ્યારે અય મુજશે રૂકાવટ હય,
 મેં મોજ હું તું દરીયા ને તું હય વોહી મેં હું.
 મેઅરાગમેં ખાલીકને હઝરતસે યેહ ફરમાયા,
 આ તુજસે નહિં પરદા ને તું હય વોહી મેં હું.

ગઝલે-લતીફ-નજો-કબાલી—

પ્યારા હય ખુદા જીરપે વોહ ક્યા માહેલકા હય, મેહબુબે ખુદા હય,
 કોનેનકા માલીક વોહી મહબુબ હુવા હય, ક્યા સદ્લેઅલા હય.
 અય ખતમે રસુલ ખતમે નખુવન હુધ તુજપર, તુ સખકા હય સરવર,
 તુજસા તો નખી કોઇ ન હોગા ન હુવા હય, બસ નામે ખુદા હય.
 કુરબાન મોહમ્મદપે દીલો બનસે મંચ હું, ઈમાનસે મંચ હું,
 કુરબાન યે બાં ઉસપે યે દીલ ઉસપે શીદા હય તુરે ખુદા હય.
 યે બાં કે સખા કેહના રસુલે અરબીસે-મક્કી મદનીસે,
 બીમારે મોહબતકા તેરે હાલ જુરા હય, તુ જીસકી દવા હય.
 અરમા હય લતીફ અય તો યેહી દેખુ મદીના, હઝરતકા કરીના,
 યા રખ વહાં પહોંચા તુ જહાં તુરે ખુદા હય, યે મેરી દુઆ હય.

ગઝલે-“ જહીલ ”—:□:—

વોહ મોહબબત હી નહીં જીસમે રસવાઇ ન હો,
 જબ તમાક્ક તુમ હો ક્યું દુનયા તમાશાઈ ન હો.

(૧૮)

ચુપકે ચુપકે રાય તનહાઇ મેં હમ યેહ સોંચ કર,
 નન દેહો દિગર મેં પર ઉનકી રૂસવાઈ નહો.
 મોહ શમે વાચાદા નો આચે દેખ કર મેં ડર ગયા,
 જાન લેનેકો દુલહન બનકે કઝા આઇ નહો.
 મો મોહબ્બતે હી નહીં અબ વો ઈનાયતે હી નહી,
 મુજ સે મિલને કી કસમ હસને કહી ખાઈ નહો,
 મુજકો અપની બઝમ મે દેખાતો બોલે ગચેર સે,
 કચોન હય ઇસકો નિકાલો કોઇ સચોદાઈ નહો.
 અબ 'જલીલ' અબતો દોઆ હય રાનદિન હકસે યેહી,
 રંજ હો તકલીફ હો આફત હો તનહાઇ નહો.

મઝલે-હકીમ.

—:□:—

હુરો ગીલમાં સર ઝુકાને હેં બડી સરકાર હે,
 મરહુમા સલ્લેઅલા કેયા સાખીરી દરખાર હે.
 હોં અતા મુઝકોશી રંગે સાખીરી સાખીરી પીયા,
 મં ફકીરે બેનવા, તેરી સખી સરકાર હે.
 કયા બતાવું મેં નીશામેં અપનાં મુરગાને ચમન,
 સાખરી ખુલખુલ હું ચોર કલીયર મેરા ગુલઝાર હે.
 હો નઝર એક પ્યારકી મુઝપર કેમેં બે આસ હું,
 અબ નખીકે લાડલે તુમપર ખુદાકા પ્યાર હે.
 મેરી કીસ્મતકા બદલ દેના અલી અહમદ પીયા,
 આપકો આસાન હે મવલા-મુઝે દુશવાર હે.
 અબ શરાબે સાખીરી કયા કેફ હે વહીદ તેરા,
 મસ્ત હે કોઇ કોઇ બેખુદ કોઈ સરશાર હે.
 લે ચલ અબ શોકે ઝીયારત બનીબે કલીયર મુઝે,
 કુરકતે સાખીરમેં અબ છના મેરા દુશવાર હે.

(૧૯)

અય જમાલે ફેમે સાખીર વાહ કહેના તેરા,
દીલ દે બેખુદ આંખ મહવે લઝઝતે દીદાર દે.
ક્યા પ્યારા નામ દે સાખીર પીયાકા અય હઠીમ,
મેરી એક જતે હઝી કુરખાન સો સો ખાર દે.

ગઝલે-બેદમ. તજે-કવાલી—

મેં વો દીવાના તેરા અય રસ્કે લયલા હો ગયા,
શીક્ષપર મેરી તેરી-સુરતકા ઘોકા હો ગયા.
આઈના ખાતેમેં જતે જતે ચે ક્યા હો ગયા,
આપ અપની શીક્ષકા હમકો તમશા હો ગયા.
નામ યા મયખાર જનકા જન ગયા સાફી વોહી,
જગ મયે પુર કયફસે-લખરેઝ મીના હો ગયા.
તેરે છુપતેમેં બી અય પરદેનશી એક લુલ્હ દે,
દેર યા જંઘર તેરે છુપતેસે કાખા હો ગયા.
તુમ અફલે એર કીતને ખેલ ખેલે દેખીયે,
એક દ્શઝે કુન કહા એર કુનસે ક્યા ક્યા હો ગયા.
હો ગયા બેદમ મરીઝે ગમ તો આકર કષ પર,
હસ કે ફરમાને લગે ઇસા-કે હાં ? અઅજા હો ગયા.

ગઝલે-કાઝી— :□:—

દીલજનસેં ફીદા હું, ચાહે બોલો યા ન બોલો.
કુરખાન હો રહા હું, ચાહે બોલો યા ન બોલો.
તેરી ગલીમેં આયા તેરે ઇશકને સતાયા,
બદનામ હો રહા હું, ચાહે બોલો યા ન બોલો.
તેરે ઇશકકી કઠારી, દીલપર લગી હુએ કારી,
જખમી મેં હો રહા હું, ચાહે બોલો યા ન બોલો.

(૨૦)

તેરે ગલેકા ગજરા મેરે ગલેમેં હઝીરા,
ગલે હાર હો રહા હું, ચાહે ખોલો યા ન ખોલો.
સીંચીતે પુલમારા, મન્સુર જા પુદારા,
મુલીપે ચડ રહા હું, ચાહે ખોલો યા ન ખોલો.
મુરદોઁ જીંદા કરેકે, દમ કુમ્હે ઈઝની પ'ડેકે.
મુજરીમ મઝે સરપર. પહોંચા મઝે દરપે મરકર;
ખલહાર હો રહા હું, ચાહે ખોલો યા ન ખોલો.

નર્ક-ગઝલ.

— . : —

વો જળ નુરે યખસાં યહાં બનકે આયા,
તો ઈમાન દીલકી વોહ જાં બનકે આયા.
કીસકે ચા લખપર મસરતકા નારા
કીસકે ઝખાંપર કુંગા બનકે આયા.
હુર્ સર ન ગુ તેજે કસરાઓ કેસર,
વોહ હસદમ અરબકા જવાં બનકે આયા.
મઝે કુરબ યે સાને મહેબુ બયત થી,
કહાસે ગયા ઝોર કહાં બનકે આયા.
કીસકા વીલાયત કીસકા કરામત.
કીસીમે એને અયાં બનકે આયા.
વહાં અક્લ ફૂલથા મગર યહાં બી ફરરખ,
જા હુકમે ખુદાએ જહાં બનકે આયા.

મઝલે-મુરા—તર્જે-કબ્વાલી—

હર્ શીરાકેબના દીલકો સતા રહા હય,
સીનેસે દમ નીકલકર, આંખોમે આ રહા હય.

(૨૧)

જલવા દીઆ દીખા કર, રૂબકા છુપા રહા હય,
 દેખો હસા હસા કર, ઝાલીમ રહા રહા હય.
 ફરલે બાદાર આપ, મસ્તો કે આપને સાકી,
 સાગીર પીલ. પીના કર, ખુદ બના રહા હે.
 બંકે નિગાહે ઉનકી અબકે રવાં હમારા,
 વો લગા રહી હય ઔર ચે બુઝા રહા હય.
 રક્તાર મય શીતના, શીતને મય શેરે મહસર,
 જગતે સુલા રહા હય સોને જગા રહા હય.
 મય માગતા હું બોસા વોહ દે રહે હય ગાલી.
 ચે લેને દેના કેસા તુરફે દીખા રહા હય.
 અબકા એક ઈસારા મુજકા દીખાદે મુશા,
 આપો મય દુશ્મનોકી છુરીયાં ચલા રહા હય.

મઝલે-મુસ્તફા-તજે-કબાલી—

જીસકી મીલા હય ખુદા ચુપકે ચુપકે,
 નો કરતા હય અહો છુકા, ચુપકે ચુપકે.
 નો કરદે ફના ઈસ બકા નહીરીમેં,
 તો હો નય વસ્તે ખુદા ચુપકે ચુપકે ચુપકે.
 નો હય મેરી હાજત—દિલી જલ્દ ઉસ્કો,
 ઈલાહી તું કરદે રવા ચુપકે ચુપકે.
 ગુનાહ નો કે કરતે હય પોશીદ શખ્સે,
 સગ્ગ ઉસ્કો દેગા, ખુદા ચુપકે ચુપકે,
 બંડા મરતગા ઉસ્કો મહેબરમેં હોગા,
 નો દેતે હય રાહે ખુદા ચુપકે ચુપકે.
 ફક્ત ઉમ્મતકે ખાતિર નિમાઝોમેં હકસે,
 દોઆ કરતેથે મુસ્તફા ચુપકે ચુપકે.

મજલે-બેકસ— —:□:—

પીઠવાદે મેં કે કસમ અથ આત બહારથી
સાકી તુજે કસમ તેરે પરતર દીગારકી.
હસ શોખસે નજર બો કબી દુનન ગારકી,
ખરકી નીગાહકી ઉસને કલેબેકે પાગકી.
કસમેસે હય ગરજ ન સનમ ખાનેસે ગરજ,
સીજદા કીયા જદા મીલી તસવીરે ચારકી.
તામે તજલીએ રૂકે જના ન લાસકા,
રંગત હવામે ઊડ ગઈ સખ લાલા ઝારકી.
મકતલમે હમતો કતલકી હોનેકો આએથે,
ક્યુ રૂક ગઈ કીનીલસે તલવાર ચારકી.
બોસે સખે વીસાખ લીયે ઈસ કદરકે વો,
કહેને લગે કે ખાઈ કસમ અખતો પ્યારકી.
તકદીર ઝોજ પર હુઘ બેકસ ખુદાકા શુકર,
આદમ હે આજ બાદેયે હસ ગુલ ઝોઝારકી.

મજલે-મુસા—તજે-કવાલી—

ઝીખતી હંય બુલબુલે સુના ચમન રહે જાએગા,
અથ ગુલો મીલ લો ગલે—વર્ન મહન રહે જાએગા.
આર દિનકી ચાંદનિ, આખર અંધેરી રાત હય,
સખ ફના હો જાએગે સખ જુલ મનન રહે જાએગા.
હંય યહે ગુલશની ન ઈનસે દિલ લગાએં બુલબુલો,
આએંગી બાદે ખિજા, સુના ચમન રહે જાએગા.
મંચ વોહ આશિક બા વફા હું સુનકે મેરા ઇન્તેકાલ,
કેમ લેના હાય મલતા, ગુલબદન રહે જાએગા.

(૨૩)

દકન કરકે સખ ચલે જાએગે મુજકો આશના,
કપ્થમેં બસ સાથ અરમાનો મદન રહે જાવગા,
હે ચૂનો વગદા ખિવારી, માનસો અખતો કહા.
ગરદિસે હિજરે સનમમે હી 'હે મુસા મર ગયા,
સરખે તેરે ખુન આપ ચર્ખે ડોહન રહે જાવગા.

ગઝલે-હુમરી-રાગ-દેશ-ઊસ્તાદી-

સુતો તુમ યાર પદદેશી. બચન ક્યસે નીલાવોગે-હો.—બચન.
નદીઆં નંતરસે બેહતી કવૈયાં મુજ ના પડતી,
પોકારં અપને હેમ્મતકું લગાદે પાર મેરી નઈઆ.—સુતો.
બાલપલુ બેલમે બાયા જુવાની નીંદ બર સોયા,
ખુદાપા દેખંડે રોયા, નખીજ આસરા તેરા.—સુતો.

ગઝલે-નૈયર.—કબૂલી-અહ્મદિજાન—

છુપા છુપા કે લેલીયા દીલ, અવશાં દીલબાર કોન હે
કુજ નઝર પડતી નહી, પરદે કે અંદર કોન હે.
સગે અસવદ રખકીયા આર ખુદ મદીના જાખસે,
યે ખખર હોતી નહીં કાઅબે કે અંદર કોન હે.
રોકતી હે દાઝે શીનહાસે શરીઅત કયા કહું,
યા રમુલિદ્દાહતુ અદ્દાહો અકબર કોન હે,
યા નખી તુઝસે બને લાખો નખી સાહેબ વસી.
અવસા હાથેકા સખી દીલકા દીલાવર કોન હય.
સખસે અવવલ સખસે આખીર સખસે અફઝલ હય તું,
અખીયામેં યા નખી તેરે બરાબર કોન હે.
પીરકી દીલ પર નઝર હે સખ હિસે માલુમ હે,
જાનતા હે કોન યે શુબનામ નૈયર કોન હે.

(૨૪)

ગઝલે-મુલતાન—તળે-કંવાલી—

શાને નખી તુમહી હો જાને અલી તુમહી હો,
અજમેર વાલે ખવાજા હીંદસ વલી તુમહી હો.
પાતે હેં જીશકે દરપર સાઈલ તમામ મક્સદ.—
અયસે કરીમ નાખી અયસે સખી તુમહી હો.
ઇસલામકી હામાયત હારેખ કીહે તુમને,—
બેશક મોઈનેદીને પયગંબરી તુમહી હો.
પીરાને ચીશત જીમપર કરતે હેં ફઝ્લ દરદમ,—
વોહ દુસરા નહીં હે વોહ એકહી તુમહી હો.
હાજત તલખ તુમહીસે હોતે હે અહલે મક્સદ,—
મુકદ્દીરામે અપને દગ્ગર કરતે ગની તુમહી હો.
મુલતાનકી તરેહસે મદદાહ હેં જમાના,—
અયસે ગરીબ પરવર નાખી વાલી તુમહી હો.

(બુલબુલે બંગાલી)—ગઝલે-કંવાલી—

શીરીં જમા હુમ હે ફરહાદકે દહનમે,
લયલા પુકારતી હે મજલુકે પેરહનમે.
ઈતરૌ મલાલ મલકર હસકેમે ચાર બેઠા,
બુલબુલ પકડને આયા સૈયાદ અબ્બુમનમે.
આયાથા બુલબુલોંકી તદબીરમે ગુલોને,
હસહસકે માર ડાલા સૈયાદકો અમનમે.
ચશમે સીહાયસે તેરી પરદેસે બતાકે,
તાલીમ હોતે આયા શીતના ફરેખ પનમે.
બાઝરે મીસ્ત્રમે ચલ ચુસુફકા સામાના કર,
ખોટે ખરેકા પરદા ખુલ જાયેગા અમનમે.

(२५)

आसमें लयके लसकर पहा दीयाये उसने,
भीजना गीराध मुझपर तक्ष्मीरने यमनमें,
कोछ नदीं हे तेरा भङ्गुर हो तो आतश,
हे रज्ज अञ्जुरा हस्ते गरसाले गोक्षनमें.

गजले-भेदम-तर्जे-कवाली.

लयलाको तुने अंगार भङ्गुर अनाके भारा,
कैसे शकीस्ता दीवको दरदर शीराके भारा.

झारा लय पथरोसे सर कोलकन का कीसीने,
भनभूरसे अलनाछके कीसने कला के भारा.

अंगार तैरी क्या—न रंगीया जयां हो,
जुन मनके आप लमको काङ्कर अनाके भारा.

गर नन गध अलासे अ दीव नही गम उसका,
कर हुंकर उसने अपना अन्दा अनाके भारा.

सज्ज बार रज्ज आ भीयाले जेसुमें उस भेदम,
और सुज्ज लमको रज्जसे परदा उठाके भारा.

गजले-हाड़ीज—तर्जे-कवाली—

माहमें गर आप हं तो शमेअ नुरानीमें कौन,
शमेअमें वाह हे अगर रेहता तो परवानेमें जान.

काहेको शेओ-भीरलमन दुंदते शीरते हो तुमे,
गर जुहा जसतीमें रेहता हं तो वीरानेमें कौन.

गर कीसीसे क्युं जगते हो शहा पीकर शराअ,
गर जुहा भस्तीमें रेहता हं तो इरजानेमें कौन.

जह तुम दैरो हरममें दुंदते हो कीस लीअ,
गर जुहा भसलममें रेहता हं तो इरजानेमें कौन.

हे ये भंजीव सप्त तर सभओ छसे हाड़ीज नरा,
ओ-जुहीसे आ-जुही ओहतर, हे आ-जानेमें जान.

(૨૬)

ગઝલે-કંવાલી.

—:□:—

મળાડ દેતે હે ક્યા યાર તેરે બાદ ધુંધરવાલે,
તેરે બાલ ધુંધરવાલે તેરે બાલ ધુંધરવાલે.
પહેલેડી મુજશે તકરાર આપ તું ક્યાં કરતા હય પ્યાર,
તેરી તરફસે યાર મેરે દીલમેં પડ ગયે જાલે.
તેરી બાત હે જાનલ મેરે દીલમેં આયા ખીયાલ,
આપની જુલફો કો સંભાલ, આ બેકરાર બનેવાલે.

ગઝલે-મઝહુર—તર્જે—કંવાલી—

દીલો જાન મેરા લેકર દીલખર ક્યાં ગયોરે,
મુજકો બનાકે મુઝતર દીલખર ક્યાં ગયોરે.
કાઅથમેં તુજકો હુંકું યા છુતકદમેં અય છત,
જાઉં ક્યાં ક્યાં પર દીલખર ક્યાં ગયોરે.
કુરકતમેં ઉમ પરીકે દીવાના વાર બનબન,
કેહતા ચેલી હું દરદર દીલખર ક્યાં ગયોરે.
અબતો ખખર લો આકર વોહ ઈફક જગરપર,
કારી લગાદે ખંજર-દીલખર ક્યાં ગયોરે.
દીખલા વોહ અપની મુરત ને નુરકી હય મુરત,
મે પરદા અખ શરાવર દીલખર કહ ગયોરે.
હલકત બહાલે પ્યારે હમસે હુએ દીનારે,
હયરાં બહોત હે “મઝહુર” દીલખર કહ ગયોરે.

નશતરે ઉલફત—ગઝલે-કંવાલી.

તેરે જોગ મે પહેનીકફની મેરે બાંકે જવાને મદની
તેરે નેનોસે નુર ટપકતા, પટકા કમર મે નથુ વતકા.

(૨૭)

અલ્લાહરે નાઝુક બદની, મેરે બાંકે જવાને મદની.
મેરે બાંકે રંગીલે સૈયાં, મય પડું હું તોરે પૈયાં.
કીન્ને ન મેરી દીવ શીખની મેરે બાંકે જવાને મદની.
હરે કુલમે તેરી જુ દય હુર રંગમે તુંહી તું હય,
તુઝે ચંપા કહું યા સમની, મેરી બાંકે જવાની મદની.

ગઝલે-અકબર.

—:□:—

તાઝીમસે લેતા હે ખુદા નામે મોહંમદ,
કયા નામ હે અય સદલે અલ્લા નામે મોહંમદ.
સીજદેમેં રહા દસ સો બરસ સર ન ઉઠાયા,
જસ વખત કલમ લીખને લગા નામે મોહંમદ.
ડરતાયા ગુનાહોંસે મેં રહમતને નીદા દી,
ગાફીલ તુ કહી બુલ ગયા નામે મોહંમદ.
કુરઆનમેં જન્નતમેં સરે અર્શ સરે લોહ,
કીસ શાનસે ખાલીફને લીખા નામે મોહંમદ.
હે ઉસપ હરામ આગ જહન્નમકી અઝીઝા,
જસ શખ્શકે હો દીલ પે લીખ નામે મોહંમદ.
અકબર તું બચા ચાહે અગર નારે મકરસે,
સીતકે નગીને પે લીખ ખુદા નામે મોહંમદ.

ગઝલે-મહમુદશાહ—તર્જે-લાવની.

કૌનો મકાંમેં અહમદ ફુલ્હા રૂપ નીરાસા લાયા હે,
અયન અરબમેં દેખ જરા તું રબમેં કયસા સમાયા હે.
ખન્ના ફતહનકા તાજ પેહનકર નસકુન મીનાસાકી સયેફ ઉઠાકર,
કલમયે હક વહદતકાં ધર ધર ઉસને ડંકા બજાયા હે.

(૨૮)

અર'મા અતારીર ખાકી પુતલા આદમ જસકા નામ ધરી,
જયસે થે વયસે ઉડ ગયે ઝોર ગિસમેં ક્યસા સમાયા હે.
૨૬-મતે આલમ ખનકર આયે, દોનોં જાલંકી બખશીશકો,
શખખીર શખખરકો ઝામીન દેકર ઉમ્મતકો છુડાયા હે.
આઈના ફતા શીશ શેખકા મહમુદશાહ હો જુકો નસીખ.
જસને ધરકે-હબીબે-ખુદા, ગર દીલમેં અપને સમાયા હે.

ગઝલે-અકબર-કંવાલી—

અર્શપે તુમહાં કર્શપે તુમ હરશયમેં ખમઝ્યાં તુમહી તો હો,
લાવારીસકે વારિસ તુમ, દર્દ સુનઝ્યા તુમાહી તો હો.
ખુલખુલમેં તુમ જાકર ચેહકે, દુલમેં ખુ ખનકર મેહકે,
હર હરદેકી અદામેં અય દાતા શામ શુનઝ્યા તું મહી તો હો.
શુલીદી મનસુરકો તુંમને સરમદકાં સર ઉઘવાયા,
ફાઅખુદની કે ખોસ્તામે તુમ ખોલે, રંગ રંગઝ્યા તુંમહી તોહો.
યુતુમકો માહીએ નીકાલા અતિશ કો મુલઝાર કીયા
યુમુદકો ચાહે કિનઆમેં, ધિર બધઝહી યા તુમહી તો હો.
તુમહીને અઝધરકો મારા હે, તુમહીને ખયખરકો લુટા,
શેરસે સલમાં કો બચાયા, અયસે સિયમયા તુમહી તો હો.
ચાંદસે દો દુકડે કર ઝલે, મુરજકો ઉલટા ફેરા,
બિછડે થે આદમ-હંવાસે, ઉનંક મીલમયાં તુમહી તો હો.
જલદી આવો મદદકો વારિસ, નઘયા હુખી જાતી હય,
તુમખિન કિસ્સે કહે-યે-અકબર, ઇસકે ખેવઝ્યા તુમહી તો હો,

ગઝલે-દાગ-તર્જે-કંવાલી—

ગર હો ઝલક આદમ ઇનશાન કરકે બૂલે,
એહસાનકા મસા હે એહસાન કરકે બૂલે.

(૨૯)

નશતરસે કમ નહીં કુછ છેડહે આરઝુકી,
આશીક મીઝાજ ક્યું કરે અરમાન કરકે બૂલે.
અપને કીયેપે નઝાં-હો, આદમી ન હરગીઝ,
તાઅત—હો—ઈતાઅત, ઇનસાન કરકે બૂલે.
ખુદહી મુઝે ખુશાયા શીર આત ભી ન-પુછી,
વોહ અબ્દુમનમેં અપની મેહમાન કરકે બૂલે.
અબ ઈશકકા સહીશ યું દીલસે મીટ ગયા હે.
જસ તરેહ યાદ કોઈ કુરઆન કરકે બૂલે
અબ દાગ અપના એહસાન રખેગા કાનીલ,
વોહ ઝાર મેરી મુશકીલ આસાન કરકે બૂલે.

ફૈનોગ્રાફ ગાયન—(જલશા સંગ્રહ)—કબ્વાલી—ગઝલ.

તુને પીતકા વાયદા કરકે પીઆ, મોસે પ્રીત લગાના છોડ દીયા,
મોહ મહેરકી અખીયાં ફેર લીની. હરદમકા આના છોડ દીયા.
જરા દરસ દીઆકે ખોલો સજન, તોરે આસોપે વાઝં સખ તનમન,
તેરે હાંશકમેં ખોયા સાગ બંધન, મેને અપના ખીગાના છોડ દીયા.
ઈસ આદમેં પેહલેં નેહ લગા, ઝોર મનકો મેરે ફેર લીયા,
અયસે બસે કીસ દેશમેં જા. જો ઈસ દેશકા આના છોડ દીયા.
જાયેં ઝેરી સખી અજમેરકો, ચલ જહાં અપને પીયાકા ખાસા હય,
ખીઆ ખીના કુછ ભાવત ના, મેને દીલકા લગાના છોડ દીયા.

ગઝલે—તજમ્મુલ—શાને—ખવાબ—

દીલકો લુભા રહી હે ખવાબકી પ્યારી સુરત,
હયરતમેં લા રહી હે ખવાબકી પ્યારી સુરત.
શીર—લે રહી હે ચુટકી દર પરદા મેરે દીલમેં,
શીર યાદ આ રહી હે ખવાબકી પ્યારી સુરત.

(30)

ਉਸਾਸਾਕ ਸੋਝੇ ਗਮਸੇ ਹੇਂ ਘੜੇ ਦੀਏ ਜਲਤੇ,
 ਤਨਮਨ ਜਲਾ ਰਹੀ ਹੈ ਝਵਾਨੀ ਪ੍ਧਾਰੀ ਸੁਰਤ.
 ਮੇਛੋਸੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹੇਂ ਤਾਲੀਯਾ ਫੰਮੇ ਨਜ਼ਾਰਾ,
 ਕ੍ਯਾ ਹੋਸ਼ ਭਿੜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਝਵਾਨੀ ਪ੍ਧਾਰੀ ਸੁਰਤ.
 ਕੁਝੁਂ ਨਜ਼ਰ ਨ ਆਏ ਆਪਾਦ ਭੁੰਪੜਾ ਧੇਛ,
 ਦੀਵਾਨੇਂ ਅਸਾ ਰਹੀ ਹੈ ਝਵਾਨੀ ਪ੍ਧਾਰੀ ਸੁਰਤ.
 ਛਸਰਤ ਨੀਕਲ ਰਹੀ ਹੈ ਦੀਵਾਰੀ ਤਯਮੁਲ,
 ਕਿਸਮਤ ਜਗਾ ਰਹੀ ਹੈ ਝਵਾਨੀ ਪ੍ਧਾਰੀ ਸੁਰਤ.

(ਨਵਨੇਹਾਲੇ ਗੁਲਸ਼ਨ)—ਤਰ੍ਹੇ—ਗਝਲ—ਕੰਵਾਲੀ—

ਏ ਕ੍ਯਸੇ ਆਨ ਆਪਰੇ ਹੈ, ਏ ਸੁਰਤ ਕੁਝੁਂ ਅਨੀ ਗਮਕੀ,
 ਟੁੰਡਾਰੇ ਫੁਸ਼ਮਨੋਕੋ ਕ੍ਯਾ, ਪਈ ਹੈ ਮੇਰੇ ਮਾਤਨਕੀ.
 ਮਝਾ ਫਸਿਮੇਂਦੀ ਆਤਾ ਹੈ, ਨਮਕ ਭੀਰਕੋ ਨਮਕ ਭੀਰਕੋ,
 ਕਸਮ ਲੇਲੋ ਨਹਿ ਆਵਤ, ਮੇਰੇ ਝੁਝਮੋਂ ਛੇ ਮਰਝਮਕੀ.
 ਸ਼ੀਕਾਯਤ ਕੀਸਰੀਂ ਕ੍ਯਾ ਕਞ੍ਞੇ, ਕ੍ਯਾ ਕ੍ਯਾ ਭਿੜਟਾ ਭਮਾਨਾਂ ਹੈ,
 ਘੜਾਯਾ ਪ੍ਧਾਰ ਜਯਮ ਛਮਨੇ ਮਾਛਯਮਤ ਆਪਨੇ ਕਮਕੀ.
 ਨ ਮੀਲਯੇਗਾ ਨ ਮੀਲਯੇਗਾ, ਕੋਝ ਛਮ ਮਰ ਨ ਜਯੇਗੇ,
 ਖੁਦਾਕਾ ਧੁਕ ਹੈ ਪੇਛਲੇ ਕੇ—ਮੋਹਯਮਤ ਆਪਨੇ ਕਮਕੀ.
 ਖੁਦਾ ਜਨੇ ਟੁੰਡੇਛੀ, ਰਛੇਮ ਆਤਾ ਹੈ ਗਰੀਬਾਂ ਪਰ,
 ਪਸੇ ਪਰਛੇ ਤੋ ਮੋਹਲਵਤ, ਨਹਿ ਮੀਲਨੀ ਕੋਝ ਫਮਕੀ.
 ਵਛਾਂ ਜਨੇ ਹੋ ਧਮ ਧਮ ਕਰ, ਘਲੋ ਐਸ਼ੀਲੀ ਕ੍ਯਾ ਜਲਦੀ,
 ਖੁਦਾ ਰਞ੍ਞੇ ਟੁੰਡੀ ਟੁੰਡੀ, ਨਜ਼ਰ ਪੜਤੀ ਹੈ ਆਲਮਕੀ.
 ਚੁਸ ਰੰਗਮੇਂ ਅਧ ਧਾਰ ਖੁਞੇ, ਟੁੰ ਨਜ਼ਰ ਆਧਾ,
 ਐਸਾ ਕੋਝ ਗੁਲਸ਼ੀ ਨਹਿ, ਖੁਸ਼ਾਰ ਨਜ਼ਰ ਆਧਾ.

ગઝલે-મીરાશાહ.

—:□:—

સદા દીવમે તસવ્વુર હે અલાહીદીન સાખીરકા,
 વઝીરકા નામ ખેલતર હે, અલાહીદીન સાખીરકા.
 હલામે હુસેન તુરાની જમાલે જલવા રહમાની,
 મીસાલે માહે અનવર હે અલાહીદીન સાખીરકા.
 શરીરે અન્દુલા સાખીર રહી હે ગારીરા ખાતીન,
 સહરા રોજે મહશર હે, અલાહીદીન સાખીરકા.
 જુસે ખવાશિશ હો ફરખે વામીલે હક જતે મે અલ્લાહી,
 ચલા ગાને ખુતા દર હે, અલાહીદીન સાખીરકા.
 મરીજે નાનવાં હુ મુનિમાં હમ દમ નહી કોઈ,
 દો આપમં વેડી ઘર હે અલાહીદીન સાખીરકા.
 સગે દરબાર આજઝ હુ ગાહાં વ રંજુર મીરાશાહ,
 સધ માકીને જલંધર હે અલાહીદીન સાખીરકા.

નાટકે—વતન-ખંસરી—

ખોલ કર આંખે નં દેખા તો યહાં કુછ બી નહી,
 મા સીવાએ રંજ હસરતકે યહાં કુછ બી નહી.
 હમ અજલમે શુનકે આએથે ખહોત તારીફ પર,
 આંકે જળ દુનીયામે દેખા તો યહાં કુછ બી નહી.
 પૂછા દારાસે કહો દુનીયાસે તુમ ક્યા લે ચલે,
 દસ્તે હસરત મલ કે ખોલા મહેરબા કુછ બી નહી.
 કલતો ઉડતે થે ફરે રે આજ ઉતકી કષ્ઠપર,
 ના મુરાદીકા હય ઝુંડા ઔર નીશા કુછ બી નહી.
 રંજ હોગા દેખ લોગે પ્રેમકી તુરખત અગર,
 ખાખ મીઠી કે સીવા ખસ હું ન હાં. કુછ બી નહી.

ગઝલ-સાદીક.

—:□:—

સખીરે મંઝે પીતમકો ક્યુ કર મનાઉ,
 ચેલ આતી તમે જમે કે જંગન કલાઉ.
 છુપાકર સનમ મુજકો એ અસાદી દેખ,
 તો લાગ્યા લખુત અપને મુલ પર લગાઉ.
 મનાઉ પીયાકો મમે કીસ કીસ તરેહસે અમ,
 ચેલ દે જગર નાં મંઝે કીસકા સનાઉ.
 પીવ પીવ કહે સરકે ખલોંકે અપને,
 ઉદાસન કલાઉ જટા મંઝે ખરાઉ.
 શીર મંઝે નગર તો ગલે કાલ પના,
 જઈ ખમેકું દીલરી મય ધુની જાત.
 નહી કામ ફાળ ખગોર સાદીકકો ઉસ ખીત,
 કેલે નામ અગર દીલકા અપને રીઝનઉ.

તમામ શુદ્ધ

તાકીદે ખરીદજો ! છપાઈખહાર પડી ગુફી છે ! આજેજ મંગાવો !
 આજ સુધી કદી પણ નહી છપાયલી મોટામાં મોટી

—:ગઝલ ની બુક:—

ગઝલ-હિન્દ.

ભાગ ૧ થી ૮ ની, સવાશે ઉપરાંત પાનાની દળદાર બુક.
 તફત નવિન પ્રખ્યાત ગઝલ-કવ્વાલીનો મોટો ખજાનો. પચરંગી
 ખેતમુન નાકુ પુંડું. છતાં કીમત ફક્ત એક રૂપીયા. પાપ્ટેજ બુક.
 મળવાનું દેશભૂ:—શાહ સુનીલાલ મગનલાલ બુકસેલર.
 રાણીનગાય-સુરત.

❦ ડીટકટીવ વાર્તાઓ ❦

ચા- લાખની ચોરી	૦ ૮ ૦
માદીની ડિટ મરીયમ અથવા લાકુની દીકરી	૦ ૧૨ ૦
ડીટકટીવ કતરો અથવા ખાસી કે બેદન	૦ ૧૨ ૦
ચોકડનો એકે	૦ ૮ ૦
લાલના એકે	૦ ૮ ૦
દત્તમાનની મુર્તિ અથવા ચમચદાન ખન	૧ ૦-૦
અઠગ વિધવાની અથવા ચાલાક ચોર	૦ ૧૨ ૦
મોતમત કે ખન	૦ ૮ ૦

❦ નવીન વાર્તાઓ ❦

વસત અન ગુલામ	૦ ૮ ૦
નવી કે મ મણી	૦-૮ ૦
બિટી ગજકમાન	૧ ૮ ૦

❦ જાદુ ગુપ્તર ❦

કાંકશાસ્ત્ર	૧ ૮ ૦
ગુપ્ત- શાસ્ત્ર	૧ ૮ -
જાદુકળા	૧ ૦ ૦
જાદુકપર	૦ ૮ ૦
ભયકન ભૂતાવળી	૦-૬ ૦

ફેક બુકો શી પો પોષ્ટથી ગવાતા કરવામાં આવશે
માલમ ગાયનારાઓએ પોતાનું સરનામું હમેશા ચોખ્ખાં
અક્ષરે લખવાં રહેવું. ફેક માલની કીમત વિયગંત પોષ્ટજ
ખર્ચ વધુ વાંચવાલાયક બુકો મળવાનું કેકાણ —

શા. ચુનીલાલ મગનલાલ બુકમેનર.

ગાંધીનગર મુદ્રત.

—હમારા તરફથી પ્રસિદ્ધ થયેલી લોકપ્રીય બુકો—

જરૂર ખરીદો—ગહેલો તે પહેલો.

તદ્દન નવીન ગઝલ કવ્વાલીની બુકો ગુજરાતી
હર્ફ, અને ઉર્દુ જખાનમાં.

ઝવહરે મહેશીલ યાની પરસ્તાને ગાહર. કી. રૂ.	૦-૧૦-૦
ગઝલે-હિન્દ ભાગ ૧ ૨ સાથે...	૦-૪-૦
માસૂકે મે'શીલ યાને ખાગે ગુલશન...	૦-૪-૦
ગઝલે અત્તાર યાને માતીની માળા...	૦-૪-૦
દરબારે મે'શીલ....	૦-૪-૦ ગઝલે-હિન્દ. ૦-૨-૦
ગઝલે રોશન. ..	૦-૨-૦ ગઝલે-દીલરૂખા. ૦-૨-૦
ગઝલે ગાહર યાને મેહરીલે-ગાહર. ...	રૂ. ૦-૨-૦
માસૂકે સુરત ઉર્દુ ગઝલ બુલબુલ. ...	૦-૨-૦
પરસ્તાને મેશીલ યાને ગઝલે-દીલ આરામ	૦-૨-૦
ખાગે-ગુલશન યાને માલોનકો ખેટી.	૦-૨-૦
હશીનોકા મૂજરા યાને ફુલોંકા ગમરા	૦-૨-૦

—ગુજરાતી ગાયનો વિગેરે:—

સંગીત ફોનોગ્રાફ ગાયન સંઘડ ભા. ૧ થી ૮ સચીત્ર	૧-૦-૦
સંગીત ફોનોગ્રાફ ગાયન સંઘડ ભા. ૧ થી ૮.	૦-૮-૦
લલનાની લીલા યાને રમણી રહસ્ય (નોવેલ)	૦-૧૨-૦
અઠંગ ઉઠાવગીર અથવા ચાલાક ચોર (ડીટક્ટીવ નોવેલ)	૦-૧૨-૦

લખા:—શાંત ચુનિલાલ મગનલાલ બુકસેલર.

રાણીતળાવ-સુરત.

સુરત ખરાનપુરી ભાગળ, ભાઈવાળી પોળ, અનાવિલ લોજની બાબુમાં
આવેલા શ્રી “અનાવિલ ખંધુ” પ્રો. પ્રેસમાં ગોવિન્દજી
હાથાભાઈ નાયકે છાપ્યું.

